

Panorama knih

Ivan Mrázek: *Drahé kameny starověkých civilizací**

Do prodeje se dostala kniha Ivana Mrázka – *Drahé kameny starověkých civilizací*. Jde o dílo, které potěší nejen odborníky, ale i laiky, a to především zájemce o mineralogii, archeologii, starověké civilizace, o historii obecně, o šperky, umělecké předměty, ale i jen příznivce krásna (sama kniha je malé umělecké dílo). Je to kniha odborná, populární, ale i dárková – reprezentativní. Je to vlastně také učebnice dějin jako takových i dějin drahých kamenů (včetně historie jejich vyhledávání, těžby, obchodu a zpracování). Na 382 stránkách, 332 fotografiích a 50 ilustracích se před námi odvíjejí v souvislosti s drahými kameny život a problémy Mezopotámie, civilizace Harappa, starověké Číny, starověkého Egypta, krétsko-mykénské civilizace, antiky, Mezoameriky a Střední Ameriky, jakož i andských kultur.

Všechny dostupné nálezy jsou v knize dokumentovány výstižnými kresbami a často unikátními barevnými fotografiemi. Zdroje získaných archeologických nálezů i starověká naleziště drahých kamenů postihují přehledné mapy (14). Sumarizaci drahých kamenů v jednotlivých starověkých civilizacích doplňují ilustrační tabulky (11). Nechybí ani slovníček základních pojmů.

Čtivým textem a precizními obrazovými přílohami jsme v této knize přímo vtaženi do doby, o které dodnes není mnoho známo. Do doby, kterou postupně poznáváme především díky systematickému výzkumu archeologů, ale i náhodným nálezům – artefaktům z drahých kamenů. Kamenům, které jsou již od nepaměti symbolem krásy,

vzácnosti, tajemna, ale i bohatství a někdy také zla. Obdiv patří uměleckým solitérům (plastiky, nádoby, pečeti, náhrdelníky, závěšky, čelenky, prsteny, kameje, skarabové aj.), které bezprostředně dokumentují nápaditost a zručnost tehdejších uměleckých mistrů.

Drahé kameny jsou v této knize vnímány v tom nejširším smyslu, tj. nejenom jako minerály, ale i atraktivní horniny a vybrané organogenní suroviny.

Je to v současnosti nejobsáhlejší encyklopedie pojednávající o drahých kamelech starověkých civilizací jak u nás, tak na zahraničním trhu. Kniha vznikala několik desetiletí. Autor totiž značnou část popisovaných oblastí sám postupně navštívil, prošel také hlavní světová muzea (která mají ve svých sbírkách ty nejzajímavější exempláře z daných období), prostudoval i rozsáhlou literaturu (viz přílohy). To vše se bezprostředně odráží též v autentičnosti výsledného díla.

Knihu lze každému milovníku krásna, historie a drahých kamenů určitě doporučit.

L. Rejl

* Mrázek, Ivan: *Drahé kameny starověkých civilizací*. Masarykova univerzita. Brno 2013, 382 s.

Zygmund Kłodnicki, Miloš Lukovič a kol.: *Tradiční agrární kultura v kontextu společenského vývoje střední Evropy a Balkánu**

Jako dvanáctý svazek Etnologických studií vydal Ústav evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity